

УДК 330.534:311

Анатолій Захарович ПІДГОРНИЙ

завідувач кафедри статистики, кандидат економічних наук, професор,
Одеський національний економічний університет, e-mail: azp1@ukr.net

Ольга Генріхівна МИЛАШКО

кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики,
Одеський національний економічний університет, e-mail: mylashko@ukr.net

НЕФІНАНСОВІ КОРПОРАЦІЇ УКРАЇНИ: СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ

Підгорний, А. З. Нефінансові корпорації України: стан та проблеми розвитку / Анатолій Захарович Підгорний, Ольга Генріхівна Милашко // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; за ред. М. І. Звєрякова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569). – Одеса: Одеський національний економічний університет. – 2015. – Вип. 2. – № 57. – С. 273–280.

Анотація. У статті розглянуто напрямки дослідження економічної діяльності сектора нефінансових корпорацій. Висвітлено роль системи національних рахунків як основного джерела інформації щодо діяльності секторів економіки. Узагальнено висновки щодо інтенсивності динаміки секторальної структури макроекономічних показників. Проаналізовано динаміку структури первинних доходів нефінансових корпорацій та продемонстровано тенденції щодо зменшення частки сектора у валовому прибутку та валовому національному доході країни. Продемонстровано значне зменшення впливу нефінансових корпорацій у формуванні наявного доходу. Досліджено тенденції щодо зміни заощадження та нагромадження сектора нефінансових корпорацій. Уточнено причини дефіциту заощаджень. Обґрунтовано необхідність заходів щодо усунення дисбалансів у перерозподілі доходів.

Ключові слова: система національних рахунків; секторальна структура економіки; валова додана вартість; первинні доходи; наявний дохід; заощадження; нагромадження.

Анатолій Захарович ПОДГОРНЫЙ

заведуючий кафедри статистики, кандидат экономических наук, профессор,
Одесский национальный экономический университет, e-mail: azp1@ukr.net

Ольга Генриховна МЫЛАШКО

кандидат экономических наук, доцент кафедры статистики,
Одесский национальный экономический университет, e-mail: mylashko@ukr.net

НЕФИНАНСОВЫЕ КОРПОРАЦИИ УКРАИНЫ: СОСТОЯНИЕ И ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ

Подгорный, А. З. Нефинансовые корпорации Украины: состояние и проблемы развития / Анатолій Захарович Подгорний, Ольга Генриховна Мылашко // Вестник социально-экономических исследований: сб. науч. трудов; под. ред.: М. И. Звєрякова (глав. ред.) и др. (ISSN 2313-4569). – Одесса: Одесский национальный экономический университет. – 2015. – Вып. 2. – № 57. – С. 273–280.

Аннотация. В статье рассмотрены направления исследования экономической деятельности сектора нефинансовых корпораций. Отражена роль системы национальных счетов как основного источника информации о деятельности секторов экономики. Обобщены выводы об интенсивности динамики секторальной структуры макроэкономических показателей. Проанализирована динамика структуры первичных доходов нефинансовых корпораций и продемонстрированы тенденции уменьшения доли сектора в валовой прибыли и валовом национальном доходе страны. Продемонстрировано значительное снижение влияния нефинансовых корпораций в формировании располагаемого дохода. Исследованы тенденции изменения сбережения и накопления сектора. Уточнены причины дефицита сбережений нефинансовых корпораций. Обоснована необходимость мер по устранению дисбалансов в перераспределении доходов между секторами экономики.

Ключевые слова: система национальных счетов; секторальная структура экономики; валовая добавленная стоимость; первичные доходы; располагаемый доход; сбережения; накопления.

Anatolij PODGORNYY

Head of Statistics Department, PhD in Economics, Professor, Odessa National Economic University, e-mail: azp1@ukr.net

Olga MYLASHKO

PhD in Economics, Associate Professor, Statistics Department, Odessa National Economic University, e-mail: mylashko@ukr.net

**NON-FINANCIAL CORPORATIONS OF UKRAINE:
STATE AND PROBLEMS OF DEVELOPMENT**

Podgornyj, A., Mylashko, O. (2015), Non-financial corporations of Ukraine: state and problems of development. Ed.: M. Zveryakov (ed.-in-ch.) and others [Nefinansovi korporatsii Ukrainy: stan ta problemy rozvytku; za red.: M. I. Zveriyakova (gol. red.) ta in.], Socio-economic research bulletin (ISSN 2313-4569), Odessa National Economic University, Odessa, Issue 2, No. 57, pp. 273–280.

Abstract. *The directions of research of parameters of economic activities of non-financial corporation are considered in the article. The role of system of national accounts as basic source of the information concerning incomes of activity of sectors is covered. Conclusions about intensity of dynamics of sectoral structure of macroeconomic indicators are summarized. Dynamics of primary incomes structure of non-financial corporations is analyzed and tendencies of reduction of sector share in gross operating surplus and in gross national income of the country are shown. Significant reduction of influence of non-financial corporations on formation of disposable income is revealed. Tendencies of changing of savings and accumulations of the sector are researched. Causes of the deficit of savings of non-financial corporations are refined. The necessity of measures to eliminate disbalances in redistribution of incomes between sectors of economy is justified.*

Keywords: *system of national accounts; sectoral structure of economy; gross value added; primary incomes; disposable income; savings; accumulations.*

JEL classification: *E10, E20*

Постановка проблеми у загальному вигляді. У сучасних умовах розвитку економіки більшої уваги потребують напрямки аналізу, пов'язані зі статистичним оцінюванням показників розвитку окремих секторів економіки, і, перш за все, основного виробника товарів і послуг у країні – сектора нефінансових корпорацій (НФК).

Джерелом інформації щодо діяльності НФК є система національних рахунків (СНР). Сьогодні діє четвертий, оновлений варіант системи національних рахунків – СНР 2008 року. Цей міжнародний стандарт містить систему всеохоплюючих, взаємоузгоджених макроекономічних показників, які призначені для розробки економічної політики, аналізу та наукових досліджень [1, с.1]. Відповідно до цього стандарту економіка країни складається із сукупності п'яти секторів, які відрізняються функціями та джерелами доходів. Основною діяльністю нефінансових корпорацій є виробництво ринкових товарів та надання нефінансових послуг. Крім НФК економічною діяльністю займаються фінансові корпорації, державне управління, домашні господарства (ДГ) та некомерційні організації, які обслуговують домашні господарства.

Визначення місця сектора нефінансових корпорацій серед інших секторів економіки, аналіз інтенсивності розвитку його показників, дослідження структурних зрушень у діяльності сектора за різними напрямками – це важливі на сучасному етапі розвитку країни проблеми, яким і присвячена ця стаття.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Як було відмічено вище, концептуальну основу щодо збирання, обробки та аналізу даних на макрорівні забезпечує міжнародний стандарт «Система національних рахунків» 2008 року. Цей стандарт був розроблений та опублікований під егідою Організації Об'єднаних Націй, Європейської комісії, Організації економічного співробітництва та розвитку, Міжнародного валютного фонду та Групи світового банку. Система розроблена таким чином, щоб прийняти до уваги

потреби країн з різними рівнями економічного розвитку. Тому вона призначена для використання всіма країнами світу. Це, у свою чергу, забезпечує порівнянність макроекономічних характеристик розвитку окремих регіонів.

В Україні багато вчених здійснюють статистичні дослідження показників результатів економічної діяльності, пропорцій їх розвитку, перспективні розрахунки за даними системи національних рахунків. У працях С. С. Герасименка, В. А. Головка, І. М. Нікітіної [2, с.139–161], Р. М. Моторина, Т. М. Моториної [3, с.210–245], А. З. Підгорного [4, с.30–90] на основі СНР аналізуються основні тенденції розвитку економіки, вивчаються структурні зрушення, здійснюються моделювання макроекономічних процесів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Потребують особливої уваги проблеми, пов'язані з комплексною оцінкою діяльності сектора нефінансових корпорацій на всіх етапах відтворювального циклу. А саме, необхідним є:

- 1) визначення місця нефінансових корпорацій в структурі валової доданої вартості країни;
- 2) висвітлення напрямків аналізу первинних доходів нефінансових корпорацій, здійснення аналізу інтенсивності розвитку елементів первинних доходів – валового прибутку і валового сальдо первинних доходів;
- 3) характеристика процесів розподілу і перерозподілу доходів;
- 4) здійснення статистичного оцінювання заощадження, нагромадження, вкладання коштів у фінансові активи.

Постановка завдання. Метою статті є розробка напрямків аналізу та оцінка динаміки й структури основних характеристик діяльності сектора нефінансових корпорацій та визначення місця сектора в економіці України. Джерелом інформації є основний міжнародний стандарт у сфері статистики – система національних рахунків. Автором був проведений відповідний аналіз стосовно першого десятиліття ХХ ст. [5, с.48–51]. У цій статті викладено результати дослідження стосовно 2000–2013 рр.

Виклад основного матеріалу дослідження. Міжнародний стандарт СНР 2008 р. визначає економіку країни як сукупність резидентських інституціональних одиниць [1, с.70]. Ці одиниці групуються в п'ять інституціональних секторів. Сектор нефінансових корпорацій включає всі резидентські нефінансові корпорації та некомерційні організації, які зайняті ринковим виробництвом товарів і послуг.

Корпорації, некомерційні організації, органи державного управління, домашні господарства суттєво відрізняються одне від одного з точки зору їх економічних цілей, функцій та поведінки. В СНР відображено три основних види економічної діяльності: виробництво товарів і послуг; споживання, яке задовольняє потреби людини; нагромадження. Корпорації зайняті або виробництвом, або нагромадженням (або і тим, і іншим), але не кінцевим споживанням. Органи державного управління зайняті виробництвом (але іншого типу порівняно з корпораціями), нагромадженням та кінцевим споживанням від імені населення та суспільства в цілому. Домашні господарства здійснюють споживання та можуть бути зайняті виробництвом та нагромадженням. Некомерційні організації різноманітні за своїми характеристиками.

Для кожної інституціональної одиниці будують повну послідовність рахунків СНР. Саме рахунки містять показники діяльності кожного сектора економіки.

У центрі цього дослідження – сектор нефінансових корпорацій – головний виробник товарів і нефінансових послуг. Основним споживачем у суспільстві є домашні господарства (ДГ). Саме цей сектор відіграє найважливішу роль у процесах розподілу й перерозподілу доходу. Тому, на наш погляд, демонстрація структурних зрушень у доходах та інших характеристиках діяльності секторів, крім НФК, має обов'язково стосуватися і домашніх господарств. Тому в нижченаведених таблицях показані результати розрахунків за нефінансовими корпораціями, домашніми господарствами та іншими секторами економіки (узагальнено автором).

Відомості щодо виробничої діяльності отримують з рахунка виробництва. Показником результатів виробничої діяльності є валовий випуск сектора. Він переважно

містить усі товари незалежно від їхнього використання та послуги, надані іншим інституціональним одиницям. Кінцевою продукцією сектора є валова додана вартість, яка відрізняється від валового випуску на величину проміжного споживання. Розподіл валової доданої вартості між основними секторами економіки України відображено в табл. 1.

За даними табл. 1 можна підрахувати, що порівняно з 2010 р. частка нефінансових корпорацій у загальній валовій доданій вартості України зменшилася на 10,8%, а порівняно з 2000 р. – на 17,7%. Отже, не зважаючи на те, що цей сектор формує найбільшу частину доданої вартості, ця частина останніми роками стрімко зменшувалася.

Протилежна тенденція спостерігається стосовно сектора домашніх господарств. За весь означений період частка сектора в загальній доданій вартості збільшилася на 27,1%, а порівняно з 2010 р. – на 23,0%.

Дані табл. 1 також свідчать і про поступове збільшення частки інших секторів у валовій доданій вартості України.

Таблиця 1

Динаміка секторальної структури валової доданої вартості України, %
(розроблено автором за даними [6–9])

Рік	Уся економіка	НФК	ДГ	Інші сектори
2000	100,0	67,3	17,7	15,0
2005	100,0	66,0	15,5	18,5
2010	100,0	62,1	18,3	19,6
2011	100,0	62,9	19,3	17,8
2012	100,0	56,7	21,7	21,6
2013	100,0	55,4	22,5	22,1

Валова додана вартість є джерелом утворення первинних доходів у суспільстві. Первинні доходи – це доходи, які інституціональні сектори отримують завдяки їх участі у виробничих процесах. Відображається утворення первинних доходів у відповідному рахунку, балансувальна стаття якого – валовий прибуток (змішаний дохід). В табл. 2 відображено секторальний розподіл даного показника.

Таблиця 2

Секторальний розподіл валового прибутку (змішаного доходу) України, %
(розроблено автором за даними [6–9])

Рік	Уся економіка	НФК	ДГ	Інші сектори
2000	100,0	56,3	36,1	7,6
2005	100,0	58,4	34,9	6,7
2010	100,0	56,4	39,7	3,9
2011	100,0	55,8	42,5	1,7
2012	100,0	43,3	47,1	9,6
2013	100,0	41,6	48,1	10,3

За весь аналізований період чіткої тенденції зміни частки нефінансових корпорацій у валовому прибутку України не спостерігається. Проте останніми роками спостерігається різке скорочення означеної характеристики діяльності сектора. Так, за останні 3 роки частка НФК зменшилася на 26,2%. За той же час частка домашніх господарств, навпаки, збільшилася на 21,2%.

Рахунок розподілу первинних доходів відображає розміщення первинних доходів серед секторів економіки. Балансуюча стаття цього рахунку – валове сальдо первинних доходів – враховує для НФК, крім даних щодо прибутку, отримані сектором доходи від власності (за виключенням відповідних відрахованих доходів).

Сума валового сальдо первинних доходів усіх секторів економіки – це валовий національний дохід. Розподіл валового національного доходу серед секторів економіки України відображено в табл. 3.

Таблиця 3

Розподіл валового національного доходу України за секторами, %
(розроблено автором за даними [6–9])

Рік	Уся економіка	НФК	ДГ	Інші сектори
2000	100,0	19,1	60,8	20,1
2005	100,0	15,6	65,3	19,1
2010	100,0	8,3	72,9	18,8
2011	100,0	7,6	72,4	20,0
2012	100,0	4,8	76,5	18,7
2013	100,0	3,6	77,3	19,1

Дані табл. 3 відображають різке скорочення частки сектора нефінансових корпорацій у валовому національному доході України (на 81,2% порівняно з 2000 р. і на 56,6% порівняно з 2005 р.).

Одночасно впродовж усіх років збільшувалася частка сектора домашніх господарств. Так, за останні три роки в середньому щорічно частка даного сектора збільшувалася на 2%.

Чіткої тенденції у зміні частки інших секторів (фінансових корпорацій, державного управління, некомерційних організацій, які обслуговують домашні господарства) в означений період не спостерігалося.

У табл. 4 представлено розподіл між секторами економіки валового національного наявного доходу. Для кожного сектора цей показник відрізняється від валового національного доходу на суму отриманих сектором поточних трансфертів без переданих поточних трансфертів іншим секторам чи іншому світові. Валовий національний наявний дохід відображений в системі національних рахунків у рахунку вторинного розподілу доходу. Можемо спостерігати, що частка нефінансових корпорацій у загальному обсязі наявного доходу України весь аналізований період демонструвала тенденцію до зниження. Так, у 2013 р. порівняно з 2000 р. частка зменшилася на 88,3%, а за останні три роки – на 66,7%. Протилежна тенденція щодо зміни частки домогосподарств у загальному обсязі наявного доходу країни спостерігається впродовж усього періоду, що аналізується, хоч ці зміни відбуваються більш повільними темпами.

Таблиця 4

Динаміка секторальної структури валового національного наявного доходу, %
(розроблено автором за даними [6–9])

Рік	Уся економіка	НФК	ДГ	Інші сектори
2000	100,0	10,9	57,1	32,0
2005	100,0	9,2	66,2	24,6
2010	100,0	3,6	76,5	19,9
2011	100,0	2,7	75,1	22,2
2012	100,0	1,9	79,2	18,9
2013	100,0	1,2	80,4	18,4

На рахунку вторинного розподілу доходу відображається лише перерозподіл доходів за допомогою поточних трансфертів, крім соціальних трансфертів у натурі. Соціальні трансферти в натурі виплачуються секторами державного управління та некомерційних організацій, які обслуговують домашні господарства, безпосередньо сектору домогосподарств. Отже, сектор нефінансових корпорацій у даному перерозподілі доходів участі не бере. Відмітимо, що балансуючою статтею рахунку перерозподілу доходів у натурі є скоригований наявний дохід.

Відповідно до вищезазначеного складають два варіанти рахунку використання доходу: рахунок використання наявного доходу та рахунок використання скоригованого

наявного доходу. Обидва рахунки показують, як для секторів, що здійснюють кінцеві споживчі витрати (державне управління, некомерційні організації, які обслуговують домашні господарства, та безпосередньо домогосподарства), наявний та скоригований наявний дохід розподіляються між кінцевим споживанням та заощадженням. У будь-якому випадку, балансуною статтею рахунків є валове заощадження. Зрозуміло, що для нефінансових корпорацій величина валового заощадження співпадає з величиною валового наявного доходу. У табл. 5 продемонстровано динаміку чистого заощадження нефінансових корпорацій України.

Таблиця 5

Динаміка чистого заощадження нефінансових корпорацій України
(розроблено автором за даними [6–9])

Рік	2000	2005	2010	2011	2012	2013
млн. грн.	-5247	1881	-51248	-62289	-101006	-119535

Майже весь період, що аналізується, чисте заощадження нефінансових корпорацій набуває від'ємного значення. Причому від'ємна величина даного показника демонструє постійне збільшення. Це негативний, деструктивний процес. Дефіцит заощаджень головного виробника продукції свідчить про певні дисбаланси в перерозподілі доходів.

Саме заощадження є основним джерелом нагромадження в секторі та в суспільстві, основним джерелом інвестицій у нефінансові активи. За рахунок заощадження мають бути здійснені валове нагромадження основного капіталу, зміна запасів матеріальних оборотних коштів, чисте придбання цінностей та нефінансових невироблених активів. Усі ці процеси відображені в рахунку капіталу. Саме дані цього рахунка свідчать, що сектор нефінансових корпорацій за результатами останніх років є чистим позичальником.

У табл. 6 відображено динаміку балансууючої статті рахунка капіталу сектора нефінансових корпорацій.

Таблиця 6

Динаміка чистого кредитування (+), чистого запозичення (-)
сектора нефінансових корпорацій України (розроблено автором за даними [6–9])

Рік	2000	2005	2010	2011	2012	2013
млн. грн.	-4145	-33752	-99752	-145487	-173860	-159571

Отже, за останні три роки чисте запозичення сектора нефінансових корпорацій у середньому щорічно збільшувалося на 86441 млн. грн.

Існуюча тенденція зміни даного показника несприятлива ані для сектора НФК, ані для країни в цілому.

Запозичення сектора щодо інвестицій у нефінансові активи стрімко зростають, а призводить до цього дефіцит заощаджень НФК.

Ця ситуація віддзеркалюється також у фінансовому рахунку.

Заощадження сектора з урахуванням капітальних трансфертів теоретично мають дозволити сектору не тільки збільшити нефінансові активи, але й отримати у розпорядження ресурси (чисті кредити) та направляти їх на придбання фінансових активів та погашення боргів.

У табл. 7 відображено показники фінансового рахунка сектора НФК за останні два роки.

Чисте запозичення сектора НФК у 2013 р. склало 159571 млн. грн. Отже, чисте прийняття фінансових зобов'язань сектора перевищує чисте придбання фінансових активів саме на цю суму (з урахуванням величини статистичної розбіжності).

Щодо чистого приросту фінансових активів НФК, то він мав місце внаслідок: нагромадження коштів у вигляді готівки та депозитів; придбання цінних паперів, крім акцій,

придбання акцій та іншого виду участі в капіталі; вкладень у страхові технічні резерви; збільшення іншої дебіторської заборгованості.

Приріст фінансових зобов'язань був обумовлений збільшенням кредитів і позик та іншої кредиторської заборгованості, а також придбанням цінних паперів, крім акцій і придбанням акцій та іншого виду участі в капіталі.

Порівняно з 2012 р. можна констатувати значне зменшення як по фінансових активах, так і по пасивах.

Таблиця 7

Фінансовий рахунок сектора нефінансових корпорацій України
(розроблено автором за даними [8–9]), млн. грн.

Зміни в активах	2012 р.	2013 р.	Зміни в зобов'язаннях і чистому багатстві	2012 р.	2013 р.
			Чисте кредитування (+), чисте запозичення (-)	-173860	-159571
			Статистична розбіжність	19702	36275
Чисте придбання фінансових активів	232963	179052	Чисте прийняття фінансових зобов'язань	426525	374898
Готівкові гроші та депозити	26781	22198	Готівкові гроші та депозити	–	–
Цінні папери крім акцій	38094	15541	Цінні папери крім акцій	42179	44211
Кредити та позики	–	105	Кредити та позики	79073	93328
Акції та інші види участі в капіталі	29172	25314	Акції та інші види участі в капіталі	98742	82257
Страхові технічні резерви	1524	654	Страхові технічні резерви	–	–
Інша дебіторська заборгованість	137392	115240	Інша кредиторська заборгованість	206531	155102

На 23,1% знизилася чисте придбання нефінансовими корпораціями фінансових активів (зниження відбулося практично за кожною статтею), і на 12,1% скоротилося чисте прийняття фінансових зобов'язань (в основному за рахунок зменшення іншої кредиторської заборгованості).

Висновки і перспективи подальших розробок. У ході дослідження було проаналізовано динаміку первинних доходів нефінансових корпорацій України. Продемонстровано тенденції щодо зменшення частки сектора у валовому прибутку та у валовому національному доході країни.

Зроблено висновки щодо інтенсивності динаміки секторальної структури валового наявного доходу. Показано значне зменшення впливу нефінансових корпорацій у формуванні наявного доходу. Водночас має місце поступове збільшення ролі у цьому процесі домогосподарств.

Очевидні дисбаланси в перерозподілі доходів призводять до дефіциту заощаджень нефінансових корпорацій. Майже весь аналізований період величина чистих заощаджень характеризувалася від'ємним значенням, причому тенденція до подальшого зниження цього показника триває.

Заощадження – основне джерело нагромадження сектора. У сформованих обставинах власних джерел для нагромадження нефінансових активів, для придбання фінансових активів та зменшення запозичень, у сектора немає. Протягом останніх років сектор нефінансових корпорацій України є чистим позичальником.

Отже, у статті відзеркалено проблеми нефінансових корпорацій, які накопичувалися роками. Держава має задіяти усі механізми аби протидіяти негативним тенденціям і сприяти ефективній діяльності сектору на усіх етапах відтворювального циклу.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на більш глибокий аналіз взаємозв'язків нефінансових корпорацій з іншими секторами економіки України, перш за все, з секторами державного управління та фінансових корпорацій.

Література

1. Система национальных счетов 2008 г.: Международный стандарт [Электронный ресурс] / Комиссия Европейских сообществ, Международный валютный фонд, Организация экономического сотрудничества и развития, Организация Объединенных Наций, Всемирный банк. – Режим доступа: <http://www.cisstat.com/rus/SNA2008Russian.pdf>.
2. Герасименко С. С. Система національних рахунків: навч. посіб. / С. С. Герасименко, В. А. Головко, І. М. Нікітіна. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2005. – 217 с.
3. Моторин Р. М. Система національних рахунків: навч. посіб. / Р. М. Моторин, Т. М. Моторина. – К.: КНЕУ, 2001. – 336 с.
4. Підгорний А. З. Міжнародна статистика: навч. посіб. / А. З. Підгорний, О. Г. Милашко, О. П. Русева. – Одеса: ОНЕУ, 2012. – 162 с.
5. Милашко О. Г. Сучасні тенденції секторального розподілу доходів в Україні / О. Г. Милашко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 9/1 (148). – С. 48–51.
6. Національні рахунки України за 1990–2000 роки: стат. зб. / Державний комітет статистики України. – К., 2002. – 378 с.
7. Національні рахунки України за 2010 р.: стат. бюлетень / Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
8. Національні рахунки України за 2012 р.: стат. бюлетень / Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Національні рахунки України за 2013 р.: стат. бюлетень / Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

References

1. System of national accounts 2008: International Standart [Sistema natsyonalnykh schetov 2008 g.: Mezhdunarodnyy Standart], Commission of the European Communities, International Monetary Fund, Organisation for Economic Cooperation and Development, United Nations, The World Bank, available at: <http://www.cisstat.com/rus/SNA2008Russian.pdf> (rus)
2. Gerasimenko, S. S., Golovko, V. A., Nikitina, I. M. (2005), System of national accounts [Systema natsionalnykh rakhunkiv], IPC of State Statistics Committee of Ukraine, Kyiv, 217 p. (ukr)
3. Motorin, R. M., Motorina, T. M. (2001), System of national accounts [Systema natsionalnykh rakhunkiv], Kyiv National Economic University, Kyiv, 336 p. (ukr)
4. Pidhornyj, A. Z., Mylashko, O. G., Ruseva, O. P. (2012), International Statistics [Mizhnarodna statystyka], Odessa National Economic University, Odessa, 162 p. (ukr)
5. Mylashko, O. G. (2013), «Modern tendencies of incomes distribution between sectors in Ukraine» [Suchasni tendentsii sektoralnoho rozpodilu dokhodiv v Ukraini], Formation of market relations in Ukraine, No. 9/1 (148), pp. 48–51 (ukr)
6. «National accounts of Ukraine for 1990–2000» (2002) [Natsionalni rakhunky Ukrainy za 1990–2000 roky], State Statistics Committee of Ukraine, Kyiv, 378 p. (ukr)
7. «National accounts of Ukraine for 2010» [Natsionalni rakhunky Ukrainy za 2010 rik], State Statistics Service of Ukraine, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (ukr)
8. «National accounts of Ukraine for 2012» [Natsionalni rakhunky Ukrainy za 2012 rik], State Statistics Service of Ukraine, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (ukr)
9. «National accounts of Ukraine for 2013» [Natsionalni rakhunky Ukrainy za 2013 rik], State Statistics Service of Ukraine, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (ukr)

Стаття надійшла до редакції 23.05.2015.